

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Helyben: Vidéken:
 Egy óra. 1 kor. Egy óra. 1 kor. 50 fill.
 Negyedévre . . . 3 . Negyedévre 4 . 50 .

Felolvas szerkesztő:
II. J. MÓRICZ PÁL.
 Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECZEN,
 Plac-utca 47. és 49. szám.

Gyermekek ünnepe.

Két nap óta mintha megváltozott volna a város képe. A mindennapi élet vásári zsvijába édes gyermekcsohaj vegyül és a csöndes derű átragad a felnőttekre is. Mi történt? Mi okozta ez átváltozást? Itt van a gyermekvilág ősz fejú mesemondója, az aranylantos költő: Pósa Lajos, aki a tündérvilágról szőtt gyönyörű meséivel csodás ábrándokat tud kelteni a fogékony gyermekszivekben.

Mese. Ez kell nekünk, felnőtteknek is. Tündérmese, álomba ringató. Hiszen olyan fogékony reá a mi lelkünk is. Vagy nem mesében élünk-e mi? Nem-e csupa ábrándokból és tündérmesékből áll egész nemzeti életünk? Szabad, független, önálló nemzet vagyunk a mesében, a valóságban pedig leigázott, megalázott, rabszolgaságba hajtott ország. Nagy, hatalmas nemzet vagyunk, már előre számláljuk a harmincz millió magyart, látjuk határaink kiterjesztését, fényben, gazdagságban, hatalomban, boldogságban a magyar nemzetet — és koldusbotot szorongat kezünk, alázatosan nyujtjuk alamizsnáért a tenyerünket. Van dicső, ezer

éves koronát viselő királyunk a törvény türelmes papírján, van neki Budán tündérpalotája is, de abban ugyan hiába keressük. A magyar király nincs sehol, az ő szíve melegét nem érezzük, bőségszító jobb kezét nem látjuk, — mert az osztrákok császára ő, a mi halálos ellenségünké. Van külön, magyar kormányunk is, amely magyarul szerkeszti az árverési jegyzőkönyveket és hajtja az adót — az osztrák szármára, amely gyűlölt fajzat 400 év óta pusztít bennünket, ezerszámra hóhérolja fiainkat, most meg a betevőfalatot ragadja el tőlünk — és ezt nevezik közösségnek. De boldogok vagyunk, mert szükség van az osztrák védelemre, tudós államférfiaink szerint. Az éhes farkasra bízzák a báránka védelmét. Hát nem mese ez?

Mese kell nekünk, hogy az első évezred után az aggság második gyermekségében a tündérvilágba képzeljük magunkat. Fáradt, csüggedt ez a nemzet, az élet is fáj neki; szeret álmodozni sokat, aludni nagyot.

Mesélj hát, szövögess tündéralmokat a gyermekvilágnak álomországunk nagy mesemondója: Pósa Lajos. De meséd ne legyen álomra ringató.

Ragadd ki az álomországból a jövő nemzedékét, meséssel tartsd ébren addig, amíg az élet valóságát meg nem értik — és akkor mesemondó ajkad változzon át tárogatóvá, amelynek szavára támadjon fel minden elfojtott szenvedély, érezzen újra minden eltompult ideg — és mese helyett harsogd a feltámadás riadóját.

Rostkowitz Arthur.

Nagy Magyarország.

2. Bérmozgalmak, bérharozok.

A tőke s a munka közötti viszony erőszakos megbontása sztrájk néven ismeretes. Sztrájk lehet annyifele, a hány a munkaadó és munkás, felebbvaló és alantas, termelő vagy fogyasztó. Sztrájkolhatnak a tanulók a tanár ellen, a közönség az omnibusz, vasut, gőzhajó s minden ellen a mit csak ellehet képzelni. Ha a közönség villanyt vagy gázt nem akar fogyasztani míg az árat lejjebb nem viszik, szinten sztrájkol. A sztrájk nem töltéshetik felmondásai, hanem azonnali munkabeszüntetéssel, mert hiszen éppen ebben rejlik az a rettenetes nyomás, melylyel nagyobb bért vagy engedményt akarnak kicsikarni. Jogos a sztrájk akkor, ha a munkaadók a munkásoknak, mint tőkéknek uzsora kamatjait igyekeznek megszerezni, vagyis őket kizsákmányolni; jogtalan akkor, ha a körülményekkel nem ismerős izgatók szitják

A kis balta.

Irta: Pósa Lajos.

Az éjjel almomban
 Egy mesét álmodtam,
 Piroskának reggel
 Mindjárt el is mondtam.

Nektek is elmondom,
 Gondolok én rátok,
 Csak a fületeken
 Ki ne bocsássátok!

Volt egyszer egy ember.
 Emlékszem is rája,
 Nem volt semmije se,
 Csak egy vasbaltája.

Ez a kis balta volt
 Az ő jötevője,
 Ez a kis balta volt
 Kenyérkeresője.

Fát vágott az erdőn
 Mindig a baltával,
 Kis balta biztatta
 Vidám csattogással:

„Csitt csatt, édes gazdám!
 Ne félj, majd megélünk!
 Csitt-csatt, édes gazdám!
 A jó Isten vélünk!”

Reggeltől napestig
 Csattogott a balta,
 A szegény favágót
 Egyre vigasztalta.

Egyszer csak mi történt,
 Kis fiuk, kis lányok!
 Nálam nélkül bizony
 Ki nem találhatók.

Megyen a favágó,
 Megyen a baltával,
 Nagy folyóvíz fölött
 Keskeny hidon áthal.

Hogy s hogy nem . . . elbámul . . .
 Magát elfelejti . . .
 Kedves kis baltáját
 A folyóba ejti.

Szegény favágónak
 Nagy a bubánatja,

Kedves kis baltáját
 Még meg is siratja.

Keserves panaszra
 Akar nyilni szája:
 S megjelen előtte
 A vizek királya.

Korona a fején,
 Mintha most is látnám,
 Harsogó hullámok
 Nagysörényes hátán.

„Mi bajod? Mi bajod?
 — Szép szeliden szóla
 Panaszod hadd hallom:
 Tán tehetek róla.”

„Kedves kis baltámat
 A vízbe ejtettem,
 Vele mindennapi
 Kenyerem kerestem.

Ő tartotta az én
 Öreg ősz anyámat
 On vizek királya,
 Hozd föl a baltámat!”

Sirolin

A legkiválóbb tanárok és orvosoktól mint hathatós szer: **tüdőbetegeknél, légzőszervek hurutos bajainál** ugymint **idült bronchitis, szamarhurut** és különösen **lábbadozóknál influenza után** ajánlatik. Emeli az étvágyat és a testsúlyt, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kollemes szaga és jó ize miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4.— kor.-ért kapható — Figyeljünk, hogy minden üveg aiantti czéggel legyen ellátva.
F. Hoffmann-La Roche & Co vegyészeti gyár **Basel** (Svájcz.)

az elégtelenség tüzt, dacára annak, hogy kizsákmányolásról szó sem lehet, mert ez a tőke megbénítás sokszor okozza valamely iparág pusztulását. A sztrájkhoz szükséges, hogy a munkabeszüntetők oly nagy számmal legyenek, hogy helyüket nemcsak napok, de hetek s hónapok alatt se lehessen betölteni, a mi a környékbeli munkások előzetes értesítése után kivihető.

A sztrájkok elkerülése s megszüntetése céljából nagyobb városban kellene felállítani a munkavédő bizottságot, amely hivatva volna megállapítani a munkaérték és munkabér közötti arányt, mert éppen ezen a téren legnagyobb átok az egyenlőség. Ha egy asztalos csak egy széklet csinál meg egy nap alatt, míg a másik hármat, mert ügyesebb, okosabb, csak nem lehet egyenlő a fizetésök, ha mindegyik segédre van? Ez a bizottság volna hivatva elbírálni, hogy a munkások követelése mennyiben jogos, nincsenek-e kizsákmányolva, sztrájkgyűlések alkalmával a bujtogatók szavaira válaszolnának. Mert hiszen legnagyobb baj, hogy azok a hazátlan csavargók, a kiknek semmi veszteni valójuk nincs, szájukban a szociáldemokráciával, melynek értelmét sem tudják, ezek az alapostolók csak egyhangulag magyaráznak a népnek, úgy a hogy a szájuk izének legjobban megfelel. Ezek az ingyenélők rendes zsoldot kapnak a lázításért, mint a kutyák azt ugatják meg, a kikre uszítva vannak. Börtön helyett, mint nemzeti hősök szerepelnek a lapokban. Ők e hegy tetején állva megindítják a szenvedélyek lavináját, melynek nyomában pusztulás terem s nyugodtan mennek tovább folytatva a játékot az emberek életével s vagyonával. Ezen agitátorok ellen kellene törvényhozás útján a hatóságoknak fellépni s deportálva őket a vad emberek közé, meglátnánk ott is olyan nagy emberek-e?

Sátoros cigányok.

A sátoros cigányok garázdálkodása ellen sok törvényhatóság irt már fel a képviselőházhoz, a nélkül, hogy valami szembevethető eredményt lehetett volna elérni. A tolonczgatás ide oda felesleges időtöltés, pénz és idő-pocséklás. Szülőhelyük a pusztai föld, illetőségük a sátor, vallásuk az a mi az eklézsiáé. Tessék boldogulni velük. Főfoglalkozásuk a szegcsinálás és üstföldözés mellett a lopás, rablás néha gyilkossággal vegyest, a gyujtogatás, szóval az élet és vagyonbiztonság veszélyeztetése. Még ha

mindezekben ártatlan is, egy-egy karaván takonykóros lovát hurczolja mezőről-mezőre s tertözi az állat állományt, tehát még akaratlanul is kárt csinál. A kényszer letelepítése mit sem használ, mert ugyis elszöknek. Bámulatos, hogy modern államban képes legyen egy népfaj ősi nomád szokásait így megtartani. Hogy mi módon volna, ha a bűnösnek talált cigányokat fegyházra vagy hosszabb idei börtönre ítélte egyenként öszszeházasítanak s esetleg születendő gyermekeiket az állami letelepítések neveltetnék fel, így már a második nemzedék elvesztene a kóborlást szenvedélyét s egyéb rossz szokásait, s talán még az állam is hasznát venné, ha derék polgárokat sikerülne nevelni, mert így egymás között házasodva karakterük soha meg nem változik. Németországban úgy csak a gyermekeiket szedik el, de így fehérekkel vegyülve talán szembevethetőbb volna a civilizáció hatása rájuk. Egyik fél sem kötne messzalliancét.

Vármegyénk és közelvidéke.

Vármegyei közgyűlés.

(Szeptember 29-én.)

Hajduvármegye igen gyér érdeklődés mellett tartott közgyűlést.

Az amerikai-uton levő Domahidy Elemér főispán helyett Rásó Gyula alispán elnökölt Gyula bátyánk ezen alkalmából fekete Matuzsálem-kabátot öltött magára, de megmutatta, hogy császár-kabátban is lehet hazafias határozatokat hozni. Olyan derék határozatot hozott a t. vármegye márczius 15. dikének nemzeti ünneppé tétele mellett, hogy még Jánosi Zoltán is helyeslőleg csóválta rá a fejét, mondván:

— Így szeretem Hajduvármegyét, ha kurucz . . .

A gyűlés igen csendesen folyt le, mi is csak a jelesebb tárgyakat említettük fel.

Rásó Gyula alispán a rendkívüli közgyűlést megnyitja és bejelenti, hogy

utólag még három tárgyat kapcsolnak be a vármegyei sorrendbe. Tudomásul vették.

A miniszter a vármegyei háztartási alap terhére felmerült tulkiadások terhére pótlást nem enged — fedezet hiányában. Sajnálattal veszik tudomásul, mert ezt a beosztott számvevőség elszámítása okozta. Tudomásul vették, 3000 és néhány száz koronáról van szó.

A hajduböszörményi „közgazdasági bank“ kézirélog üzlet engedélyezését kéri a ker. minisztertől. Javasolják megadni.

A háztartási alap 1905. évi költségelirányzatát jóváhagyás végett felterjesztik.

Az utadó az állami pótdó 10 százalékában állapítatik meg.

Az 1905. évre Nábráczky főszolgabírónak a I-ső és II-od osztályu napi-dijasok jóvá nem hagyott fizetésemelése mellett, továbbá a levéltárnoknak a várnagyi díj kiadásáért jóváhagyás végett felírnak.

Érdekes pont volt a községi jegyzőszemélyzetnek a fizetés rendezéséről kiadott miniszteri határozat, a melyről az volt az általános vélemény, hogy gyengén *lisztelt* az érdekelteknek, így például az egyik urnak az állam terhére 20 koronát állapított meg.

Sámsoni Szabó László meg is jegyezte:

— Bezzeg mi rajtunk mindent búsásan hajt be az állam.

Elfogadták.

Alispán bejelenti, hogy a Bocskay-szoborra, a gyűjtések 1906-ra lesznek befejezve. Eddigél 38 ezer korona folyt be. A gyűjtés folyamatban. Felsorolta számszerint az eddigi adakozókat. Tudomásul vették.

Kimondták, hogy a csirkeköfák vásári helypénzt fizessenek. Azonban

A szegény favágót
Nagyon megsajnálta
S habokba lemerült
A vizek királya.

Majd újra megjelent,
Mintha most is látnám,
Harsogó hullámok
Nagysörényes hátán.

„Itt van, szegény ember!“
Szól hozzája szépen.
Fényes ezüst baltát
Tart föl a kezében.

Szól a szegény ember
Ezt látván és hallván:
„Oh, vizek királya,
Ez nem az én baltám!“

Megcsóválta fejét,
Nagyot nézett rája
S habokba lemerült
A vizek királya.

Majd újra megjelent,
Mintha most is látnám,
Harsogó hullámok
Nagysörényes hátán.

„Ne, itt van! Ez volt-e!“
Kérde tőle szépen,
Fényes arany baltát
Tart föl a kezében.

Szól a szegény ember
Ezt látván és hallván:
„Oh, vizek királya,
Ez sem az én baltám!“

Tetszett ez a beszéd,
Mosolygott is rája
S habokba lemerült
A vizek királya.

Majd újra megjelent,
Mintha most is látnám,
Harsogó hullámok
Nagysörényes hátán.

„Talán csak nem ez volt?“
Kérde tőle szépen.
Kisnyelű vasbaltát
Tart föl a kezében.

Kitör a nagy öröm
A favágó ajkán:
„Add ide . . . köszönöm . . .
Ez az én kis baltám!“

Ez az én életem
Áldott jótévedője,
Óreg ősz anyámnak
Kenyérkeresője.

Csitt-csatt, édes baltám!
Menjünk az erdőre!
Iharfa, juharfa,
Zúgó hegytetőre!“

Szól a favágóhoz
A vizek királya:
„Az igaz beszédnek
Nincsen, fiam, párja.“

Csábitó beszédem
Lelked meg nem csalta . . .
Ezüst a te szavad,
Itt az ezüst balta!“

Szól a favágóhoz
A vizek királya:
„A szerető szívnek
Nincsen, fiam, párja.“

Ősz anyádon csüggött
Szived gondolatja . . .
Arany a te szived,
Itt az arany balta!“

két bizottsági tag ellene mondott ennek. Szabó Sándor uramék azt kifogásolták, hogy a vevőnek, a ki a „pizt“ viszi, is kelljen fizetni.

— Persze, a két bizottsági tag nem vette figyelembe, hogy azok a csirkeköfák, ha szabadjára engedik őket, a felpiaczot betelepítik a kosaraikkal.

A kilépett, elhalt megye bizottsági tagok, továbbá az új megyebizottsági tagok helyeinek választás utján való betöltését, a választásra vonatkozó intézkedésekkel együtt elrendelték. A választási elnökségeket megválasztották. A választásokat november hónapban fogják megejteni.

A vármegyei pénzek elhelyezéséről névszerinti szavazással kimondták, hogy a Debreczeni Első Takarékpénztárban helyezik el.

A birtokcseréknél a jegyzők átírási díjait a miniszter — tekintet nélkül az érték nagyságára — 3 koronában állapította meg a jegyzők által szedendő díjat. Többek felszólalásából az tűnik ki, hogy az legjobban a szegény osztályt sújtja; azért felvilágosításul a miniszternek, a telekkönyvi díjtételek kapcsán felírnak.

Debreczen város közönségének feliratát, a magyar nyelv és jelvények jogainak a külképviseletekben is érvényesítése mellett, a vármegye is magáévá teszi és hasonló szellemben felír.

Hajduböszörmény azon kérelmét, hogy márczius 15-dik napját a törvényhozás nemzeti ünneppé avassa, a vármegyei bizottság örömmel veszi tudomásul és e végett felír az országgyűléshez.

Dél felé járt az idő, a mikorára tárgyalták a tárgysorozat többi pontjait is.

A debreczeni 13. egyenruhás honvéd is kizárandó a hajdunánási Kossuth-szobor leleplezésének ünnepe. A nánási bajtársak különösen is meghívták az öreg hadfiakat erre az ünnepre, a mely iránt az egész országból érdeklődnek. A debreczeni öreg honvédek hazafias örömmel fogadták a meghívást és a hajdunánási bajtárs

sakhoz, a hazafias Csiha Elek gőzmalomtulajdonos czimére a következő levelet intézték:

Tek.

Csiha Elek urnak

Hajdunánás.

A hajdunánási 1848—9-iki honvédeknek f. évi október 2-án tartandó Kossuth-szobor leleplezési ünnepélyére szóló meghívó becses kíséreléssel együtt folyó hó 25-én tartott közgyűlésen tárgyalván, nagy lelkesedéssel, egyhangulag alhatározatott, hogy a debreczeni 1848—49-diki honvéd egylet a meghívást köszönettel elfogadja s a leleplezési ünnepélyre, alulírott h. elnök és Borzsovay Demeter egyl. jegyző vezetése alatt 18 egyenruhás tagját kiküldi, egyben a pénztárnokot utasította, hogy a kiküldöttek részére a felmerülő menetdíjat fizesse ki.

Mindannyian bár az élet alkonyán állunk, kifáradtunk a hosszú küzdelemben, s mégis mikor „Kossuth“ nagy nevét halljuk, megszáll bennünket újra gyújtó varázsa, s mintha ifju erő szállna izmainkba, elfog bennünket a régi hév és lelkesültség, elfeledjük a hosszú évek által vállainkra rakott teher súlyát és örömmel visszük zászlónkat a Kossuth apánk érez alakjához, hogy előtte meghajtva, törhetetlen hűségünket fejezhessük ki, hogy ott a körül lengő nagy szellemében fűződve lelkünk attól megittasulhasson újra.

Midőn az egylet fenti határozatáról a további intézkedés megtétele, illetve az ottani öreg honvédekkel leendő közlés végett értesíteni van szerencsém, egyben tudatom, hogy október 2-án 8 órakor Kossuth Ferenc pártelők és több képviselővel fogunk innen indulni.

Debreczen, 1904. szept. 27-én

a debreczeni 1848/9. honvéd egylet nevében:

Hazafias üdvözléssel:

Az elnökség.

A nánási Kossuth-szobor leleplezési ünnepe iránt itt Debreczenben is nagy az érdeklődés. Mint értesülünk innét is több százan készülnek kizárandokolni az első Kossuth-szoborhoz, a mely a hajduság földjén emeltetett és igazán nagy mulasztás, hogy ezen hazafias ünnepi kirándulást sem egyesület, sem bizottság nem vette a kezébe, mert így könnyebb volna a tömörülés. Egyébként Hajdunánásról, a hazafias nagy ünneppel kapcsolatban azt a hírt vesszük, hogy a nánási öreg honvédek filléreikből diszes szalagot vásároltak a kivonuló egyenruhás öreg honvédek csatalobogójára ezen felirattal:

— „Dicső emlékednek öreg katonáid.“ Továbbá azt is írják, hogy a szoboszlói hajdutestvéreket is felkérték, miszerint a szobor leleplezési ünnepére vigyék magokkal a régi Bocskay zászlót is. Kossuth-szobránál méltó helyen fog diszelegni a nagy fejedelem lobogója.

Eltűnt fiatal ember. Még május havában eltávozott Tiszacsegéről Eisner Lajos ottani bormérő 19 éves Ignác nevű fia Kovács legény volt és munkát keresni ment. Azóta nyoma véstett. A nyomozás szerint Emőd községben Heuer Ignác géptulajdonosnál 2 napig szolgált is, de azután eltűnt. Alkalmassint szerencsétlenség érte. A hatóság elrendelte körözését.

Majmot lopott Karczagon szolgált Dobraka Pál 18 éves csokaji legény Gyorgyevics Milán majomidomitonál, aki 100

koronát érő majmának gondozását reábizta. A szolgálta e hó 22-én Püspökladányból megszökött és magával vitte a majmát is. — Most országszerte körözteti a karczagi renomség.

Kóburg herceg becsülete.

[Csunya vádak az altábornagy ellen.]

Megindítják-e a becsületügyi eljárást.

A honvédelmi miniszterhez nagyon érdekes följelentést nyújtott be tiz polgár Kóburg Fülöp herceg ellen. Névszerint: Dr. Halász Imre, VII. Dohány uicza 92. Szárás István háztulajdonos X. Gyöngyösi-utca 11. Turcsányi Dezső tanár, VII. István-ut 67. Dr. Sipos Károly, VII. Almássy tér 4. Francois Dezusinge tanár, VIII. József-utca 16. Schlenker Vilmos s. k. tart. tüzér hadapród, VII. Csömöri-ut 42 szám. Márkus- és batizfalvi Máriaassy Gyula s. k. Bpest, X. Zoltán utca 21. Erős Lajos s. k. VIII. József-utca 22. sz. Halász Vincze s. k. földbirtokos, Alsó Dabas, L'Éplalteiner Samu tanár és presbiter, VIII. Gólya-utca 1. szám.

Azt kérik ebben a feljelentésben, hogy a honvédelmi miniszter indítsa Kóburg Fülöp herceg altábornagy ellen, aki a honvédség kötelekébe tartozik, a becsületügyi eljárást, mert a hercegről nyilvánosan ismételt állítottak olyan dolgokat, amelyek — ha valóknak bizonyulnak — a herceget a közmegevetésnek, sőt birói üldözésnek tennék ki. A följelentés pontrólpontra sorolja föl ezeket a vádakokat. Elmondja, hogy Dasinszky osztrák képviselő tényekre, tanukra és ügyiratokra hivatkozva a herceget a leghatározottabban azzal vádolta, hogy nejét pénzért áruba akarta bocsátani és ezért már mástól is közönséges gonosztevőnek neveztetett, Majd foglalozik azzal a vádakkal, amelyekkel Mattasich illetve a herceget és amelyeket jegyzőkönyvbe is vettek. Azóta már öt esztendő múlt el, de a herezeggel nem történt semmi csak előléptették. A katonai becsületet úgy látszik, csak a szedett-vedett polgári népség ellen védik meg. Részletesen felsorolja azután a följelentés az utolsó napok eseményeit és mindezekből azt a tanulságot vonja le, hogy Kóburg Fülöp herceg méltatlan a tisztis rangra és kardbojtra.

Kóburg és a királyi család.

Nagyon kérdéses, hogy az a följelentés, a mely tagadhatatlanul nemes intencziókból keletkezett, eredményes lesz-e.

Elsősorban ugyanis szükséges lesz a bevádolt hercegnek a királyi családhoz való viszonyát megállapítani Mattasich ugyan is fölemli emlékirataiban, hogy Lujza hercegnő elmondta neki, hogy milyen lehetetlen az ő állása az udvarnál, Kóburg Fülöp herceg mindenáron királyi család tagjaként szeretett volna szerepelni és roppantul fájt neki, ha valamelyik főherceg vagy előkelő udvari hivatalnok értésére adta, hogy nem tartozik a királyi családhoz, így külön is fölemli egy esetet, a mikor a herceg a királyi család tagjaival akart bevonulni valami ünnepélyen, de a főudvarmester közvetlenül elébe ugrott és így tüntette föl,

Bucsut int a király
Arany koronával . . .
Megyen a favágó
A három baltával.

Az ezüst baltával
Az ezüst ligetbe,
Az arany baltával
Az arany szigetre.

A kis vasbaltával
Zöld lombos erdőre,
Iharfa, juharfa,
Zúgó hegytetőre.

Röggeltől napestig
Csattog a kis balta,
Vele bűg a gerle,
Száz madár fog dalba:

„Csitt-csatt, édes gazdám!
Már most csak megélünk!
Csitt-csatt édes gazdám!
A jó Isten vélünk!”

hogy Kóburg Fülöp herceg nem tartozik a királyi családhoz.

Másrészt azonban Lujza hercegnő ügyét az udvari marsall-hivatal intézte, a mely pedig csak a királyi család ügyében bíraskodhatik. Így tehát ha a följelentést elakarják intézni, elsősorban ezt a vitás kérdést kell eldönteni.

A királyi család tagjai ugyanis nem állíthatók a becsületügyi választmány elé, ő fölöttük a családi tanács ítélete dönt. Ha tehát a herceget is befogadják a Habsburg-családba, a följelentést a honvédelmi minisztérium fölküldi a királyi kabinetirodának és az eljárás az udvari hivatalok utvesztőiben indul utnak.

He azonban kimondják, hogy Kóburg Fülöp herceg nem tagja a királyi család nak, akkor a becsületügyi eljárást a közös hadügyminisztériummal egyetértve indíthatja meg a honvédelmi miniszter, ha ugyan egyáltalában megindítják.

Mert nálunk semmi sem lehetetlen. Még az is lehetséges, hogy Kóburg Fülöp herceg ezen az uton fogja elérni, hogy a királyi családtagjának tekintik csak hogy azok ellen a tartalékos tisztek és polgárok ellen, a kik a följelentést alá írták, megindíthassák az eljárást — a királyi család egy tagjának megsértése miatt . . .

. . . Így mondta el tudósítónk előtt egy magasrangú aktív katonatiszt véleményét a följelentésről . . .

A királyi haragszik.

Bécsből telefonálják: A királyt rendkívül kellemetlenül érintették a Koburgügy legujabb fejleményei. Az udvari pletyka kizárólag ezzel az ügygel foglalkozik. Protektorok: a trónhoz közel álló személyek iparkodnak megszerezni a király jóindulatát Kóburg herceg javára. Sőt arról is kering hír, hogy a kihallgatást kérők nagy sokasága között szerepel Kóburg Klementina hercegnőasszony. A király e sok és fárasztó zaklatás miatt siet elhagyni Bécsset és aligha tér vissza az osztrák fővárosba addig, amíg a Kóburg-botrány aktái le nem zárulnak.

Mi az ujság?

Asszonyok által agyonvert végrehajtó. Szegzárdról jelentik, hogy Gelse tolnagegyei községben, Gants Rudolf köz ségrehajtót hivatásának teljesítése közben agyonverték. Gants ugyanis mint községi végrehajtó a párbér behajtásával foglalkozott. A hátralékosoknál elfoglalt zálogtárgyakat reggel akarta összehordatni, hogy megtarthassa az árverést. Ruderschmidt Jakabné házában jelent meg, ahol ágyneműket rakott fel a kocsira és vitte tovább. Ruderschmidt né sirására csakhamar összefutottak a környékbeli asszonyok, kik, mint hogy a végrehajtó a többi házaktól is viszi a lefoglalt zálogtárgyakat, leginkább pedig ágyneműket, mindenféle megjegyzést tettek. Gants a sértegetésekre sértéssel felelt, a miért közre fogták az asszonyok, s eleintén kövekkel dobálták, majd pedig, amikor a végrehajtó egy Klár Jakabné nevű asszonyt arculütött, csakhamar előkerültek a dorongok is. A vele volt községi szolgát elküldte

a község házára, hogy segítséget hívjon. Ezt várták csak az asszonyok. Amint a végrehajtó egyedül maradt, az asszonyokból álló csoport közepén valaki hátulról halántékon ütötte, minek következtében elbukott. Ekkor megrohanták a szerencsétlen embert s addig verték, míg kiszívódott. Mire a község házatól a segítség megérkezett, Gants már halott volt. A csendőrség eddig már több as zonyt tartóztatott.

Hordóban bujkáló tartalékosok.

Oroszországból tragikus eset hírért hozták a lapok, amely szerint két kisenewi tartalékos, hogy a berukkolás kötelezettsége alól kibujjon, egy-egy boros hordóba rejtőzött, miknek fedelét magokra zárták és a kocsira téve szándékoztak a városból baj nélkül elszelelni. Am a rendőrség megtudta a dolgot, megállította a kocsit s a város girbe-kövezetén egész a kaszárnyába hempergette őket. A szerencsétlenek összevissza sebezve eszméletlenül heverték a hordók alján, másnap pedig, mikor valamennyire magukhoz tértek, kancsukával gyógyították őket menekülési mániájokból.

Egy testvérpár regénye. A bécsi józsefvárosi járásbírósg tegnapelőtt érdekes bünessethen mondott ítéletet. A vádlottak padján L. Ferencz ügynök és mostoha nővére L. Leopoldina ültek, akiket azzal vádoltak, hogy mostoha rokonságuk tudatával s annak tudatában, hogy büntetendő cselekményt követnek el, olyan viszonyt folytattak, amelynek már két gyermek a gyümölcse s féltestvérek közötti erkölcselenséget képez. A dologban az az érdekes, hogy a két fiatal annak idején Grazban ismerkedett meg s anélkül, hogy a köztük fennállott rokonságról tudtak volna, csakhamar forró szerelemmel szerették meg egymást. Midőn egy véletlen révén nyomára jöttek rokonságuknak, akkor már minden későn volt s egyáltalában nem mutattak hajlandóságot arra, hogy egymástól elválva éljenek. A dolog eredménye az lett, hogy Grazban három havi börtönre ítélték őket, ami azonban mitsem változtatott a dologon, mert Bécsbe költözödvé megint csak folytatták az együttélést s minthogy második — nyolcz hónapos — gyermekök csak a gráci ítélet után látott napvilágot, itt is bajuk akadt a bírósággal. A vádlottak teljes beismerésben voltak s kényszerhelyzetüket hozták fel enyhítő körülmény gyanánt. A bíró egyenkint 14 napi fogházra ítélte őket s figyelmeztette a két kalandos testvért, hogy büntetésük letelte után óvakodjanak a viszonyt folytatni, mert különben hivatalos hatalommal fogják őket egymástól elválasztani.

Színház.

A primadonna pörei. Ruzsinszky Ilona válóperéből eredőleg a múlt évben halomszámra megjelenő vidéki hírlapczikkek kommentálták a primadonna szenzációját. Többek között a válópört közvetlen megelőző gyulai eseményeket Szentmiklósi József szerkesztésében megjelenő Hódmezővásárhelyi Hírlap oly sértő formában tárgyalta, hogy Ruzsinszky Ilona nem hagyhatta

válasz nélkül s végül több kölcsönös nyilatkozat után a gyulai törvényszéknél rágalalmazási és becsületsértési pört indított a primadonna Szentmiklósi József ellen. Ebben a pörben tegnap tartott tárgyalást a gyulai törvényszék vádtanácsa és Szentmiklósi Józsefet becsületsértés és rágalalmazásért vád alá helyezte.

Új előfizetést nyitunk október elsejétől

1 óra 1 korona.

Mutatványszámokat szívesen küldünk.

Napi előfizetést

is elfogadunk, úgy hogy a megrendelő a kézbesítés alkalmával fizeti naponta a

2 krajczárt.

Minden előfizető ingyen kapja a Debreczeni Független Ujság december elején megjelenő **czimtárral ellátott Nagy Képes Naptárát.**

Telefon 18 és 339.

Kiadóhivatal Piacz-utca 47—49.

UJDONSÁGOK.

Az első mesemondó este.

Pósák diadala.

A tegnapi este felejthetetlen estéje marad a debreczeni gyermekeknek s a debreczeni szülőknek: egész Debreczennek. Mesébe illő volt ez az igazán meleg mesemondó este. Szívbeli szent gyönyörűséggel telt be mindenki a gyermekek, a fiatalok, a szülők, a nagyszülők.

Pósa bácsi és Lidi néni mesélt.

De nézzünk szét először, a függöny első felgördülése előtt, a teljesen megtelt színházban. A páholyokból szép szőke, barna angyalfejecskék, mesolygó lánykák és fiucskák kandikáltak kíváncsian a vasfüggönyre, lesték: mikor gördül már fel, mikor látják már meg meseország közepén Pósa bácsit, Lidi nénit. A karzat is telisteli volt gyermekekkel, a földszinti székekben ülő szülők is egy-egy ünneplőbe öltözött, felvirágozott fiút vagy leányt tartottak az ölkében, vagy maguk előtt. Nem volt egyetlen hely sem üres a nagy színházban.

A függöny felgördül.

És felszaladt a függöny . . . Csak ugyan mintha valami kacsalábon forgó kastély ragyogó nagy termében állottak volna a Magyary testvérek és a zenekara. De szép is volt, mikor Magyary Kálmán kicsalta hegedűjéből a Rákóczi kesergőjének siró, buzditó, panaszkodó, lángoló hangjait s majd meg viharosan belevágott az egész zenekar a Rákóczi hatalmas indulójába. Most a színpadra lépett a két mesemondó: Pósa bácsi és Lidi néni. Előbb jött Szávay Gyula és versben üdvözölte a két nagyszívű, viharos tapsokkal és őszinte éljenzéssel ünnepelt vendéget. Az igazán szép

Minden versenyt kizár

a Gerő áruháza. A legelegánsabb férfi- és fiu ruhát csak ott lehet legolcsóbban vásárolni. DEBRECZEN, piacz-utca 47., a Dréher sörccsarnok kapuja mellett, (az „Emke“ kávéházzal szembe.)

— **El Amerikába.** Már a múlt évben kivándorolt Debreczenből *Gonda* (Glück) Lajos fodrász Amerikába. Az újvilágban jól mehett a dolga, mert folyton küldözgetett onnan kisebb-nagyobb összegeket a feleségének, *Weisz* Etelnek, aki most három apró gyermekével a férje után indul. Az utlevelet most kérte ki a nagy utra.

— **Beszámolás a népkonyharól**
A jótékony nőgyelet betérjesztette jele tését a tanácsnak a népkonyha múlt évi működéséről. A népkonyha a múlt évben majdnem 40,000 ebédet adott, naponta átlag 516 embernek adott ebédet és egy személy ételmezése alig 10 fillérbe került naponta. A tanács köszönetet mondott a nőgyeletnek e téren kifejtett működéséért és a jelentést tudomásul vette.

— **Talált pénz.** Boros Márton gazdálkodó pénzt talált a Széchényi-utcán. Igazolt tulajdonosa a bünygyi osztálynál átveheti.

— **Bitang csikó árverése.** A város gazdasági ügyosztályánál október 1-en fogják elárverezni a múlt hetekben bitangságba esett, idei csikót, amelynek gazdája eddig nem jelentkezett.

— **Az önkéntes őrmester urak.**
Pár nap előtt már tudattuk, hogy a 39. gyalogezred önkénteseinek milyen kitűnően sikerült a tiszti vizsgájuk. Most ezt a hirt kiegészítőleg itt közöljük minősítésök sorrendjében az őrmestereknek előléptetett önkéntesek neveit is. Mint őrmesterek szabadságoltattak: Liebhardt Kálmán, Marfalkovi Major-kovits Emil, Vitéz József, Horváth Dezső, Bisotka János, Bachl Ernő, Lusztig Jenő, Ljubic Emil, Tunyoghgy Emil, dr. Deák Sándor, Harmathy Pál, Balogh Sándor, Székely Sándor, Sámuel László, Tárnok Dezső, Jenei Gábor, Vajna Géza, Lovász Albert, Bajomi József, Rothensteiner Leopold, Naszádi Tibor, Hermann Viktor, Szundy Jenő, Sári Miklós, Lesska Ferencz, Nagy Zoltán, Nagy Elek, Klár István, Sajó Ernő.

— **Botrányos hullaszállítás.** A dúsgazdag Debreczen városának egyik szegényfoltja, hogy mentőkocsija nincsen. Még nagyobb szegénye azonban, hogy évek sora óta a balesetek áldozatait és az öngyilkosokat ugyanazon koporsóban szállítják a köz kórházba. Ez a koporsó, amely a gazdasági hivatalban van, valósággal fertelmes. Hát ezen nem lehetne már segíteni?

— **Elfogott cigánykaraván.** A debreczeni rendőrséghez átirat érkezett Mezőtúrról, hogy ott öt kocsi valóságos cigánykaravánt tartóztattak le temérdek lopott holmival, amelynek eredetét nem tudták igazolni. A mezőtúri rendőrség az iránt érdeklődik, hogy nem-e követtek el a cigányok betöréseket és lőköteket Debreczen vidékén.

— **Elmebajos csavargó.** Surányi Sándor nyitrai megyei kereskedő segédet csavargás miatt bekísérték. Olyan zazaros feleleteket adott kihallgatása alkalmával és olyan sajátságosan viselkedett, hogy megfigyelik elmebeli állapotát.

— **Elveszett arany karperec.** Az este a Pósa estélyen, vagy a színházban, vagy pedig a Battyány és Varga-utcán jövet elveszett vékony arany karperec a végén kis szent György tallérral. A megtalálé jutalomban részesül.

x **Az influenza feltünésekor** — körülbelül 10 év előtt — divatbetegségnek látszott és nevettek rajta. Idővel azonban ezt a kéréten vendéget alattomos és veszélyesnek kellett megismernünk. Veszélyes különösen ama utóbajok végett, melyekkel jár. Ezen utóbajok legrosszabbika a légutak és légzőszervek tartós hurutja, mely gyakran súlyos tüdőbajjra fejlődik. Ajánlatos tehát minden hurutnál, mely az influenzából fejlődik, oly szert használni, mely minden hátrányos következményeknek elejét veszi. Ilyenemű kiváló szer a „Sirolin“, kellemes ízű, jól emészthető és jótékony hatású szirup, melynek alapelemei Thiocol és narancshéjszirup. Ezen kitűnő gyógypréparátum minden hurutnál fényesen beválik, mert a legrövidebb idő alatt megszünteti s így nem eléggé ajánlható.

x **Amatőr otthon.** Érdekes ujtás. Azon tisztelt amatőrök, kik a Schwartz-féle üzletben fedezik fényképészeti cikkek szükségleteit, teljesen díjtalanul használhatják a volt Balkányi-féle műtermet, Piacz-utca 81. szám, akár felvételre, vagy bármilyen fényképészeti munkára, hol egy tanult fényképész áll rendelkezésükre, valamint egy kitűnő nagytűgép.

x **Letzter József** fényképészeti, festészeti és fényképnagyítási műterme Piacz-utca 44. Dr. Ujfalussy-ház. Állandó fényképképzés a műterem kapubejárataánál lévő kirakatban látható.

x **Uj! Kézi szőlőprés,** melyvel mindenki házilag készíthet mustot, darabja 90 kr. Mentze Henrik ujdonságok áruházában.

x **Ismét érkeztek uj kiegészítők Mentze áruházába.**

x **Az általánosan ismert koronás nyakkendőket** Békés Lajos uri divat üzlete feltűnő szép minták és kivitelben, valamint a legújabb formákban 80 fillérért árulja. Ezen előnyös ujtásra a közönség szives figyelmét felhívjuk.

Gyermekszöktető képviselő.

Bartha Ferencz dr. botránya.

A Nagyváradai Napló ezeket írja:

A belényesi kerület országgyűlési képviselője dr. Bartha Ferencz miután parlati szereplésével nem sikerült a figyelmet magára terelni, egy olyan affér révén lesz nevezetesen és híres férfiú, amelynek részletei különösen érdekesek. Bartha Ferencz dr. tegnap mint Nagyikindáról jelentik, megszoctette mostoha gyermekét, a ki nagyszüleinél lakott s a ki egyik nagyikindai iskolának volt növendéke.

Az eset részletei titokzatosak s csak kombináció útján lehetne megfejteni. Bartha Ferencz dr. pár hónappal ezelőtt nősült még pedig igen gazdagon. Jungh Ferencz gazdag nagyikindai polgár leányát Jung Ninát vette el feleségül. Jung Ninának dr. Bartha Ferencz a második férje; első férje nem régen halt meg. A képviselőnének első házasságából egy kis leánya született, a ki a nagyszülők neveltek. Ezt a kis gyermeket szöktette meg Bartha Ferencz Nagyikindáról. Az eset részletei a következők:

Dr. Bartha Ferencz országgyűlési képviselő szerdán megjelent a róm. kath. iskolapületben nejével, Jung Ninával és ott Martin János tanító osztályába lépve, megkérte őt, engedné meg, hogy felesége első férje utáni gyermekét, Margitot magukkal vigyék rövid időre, mivel anyja, aki a fővárosban lakik, régóta nem látta a gyermekét. A tanító készséggel tett eleget a kérésnek és elengedte a leánykát. Az utcára érve, egy ott várakozó bérkocsira ültek és rögtön kihajtottak a vasútra és a 9 órakor Budapestre induló gyorsvonattal elutaztak, magukkal vive a gyermeket, aki, mikor látta,

hogy elviszik, sirásra fakadt és ellenszegült. Nagyszülei Jung Ferencz és neje, kiknél a gyermek tartozkodott, csak később tudták meg, hogy mi lett Margit unokájukkal.

A városban hamarosan híre ment a gyermekszöktetésnek s a legkülönbözőbb kombinációkkal tárgyalták. Az igazi okot senki sem tudta megfejteni. Miért kellett a szülőknek a nagypától erővel elvinni a gyermeket s miért volt szükség a botrányra?

Részletes magyarázatot az ügyre vonatkozólag valószínűleg Bartha Ferencz fogja megadni egy nyilatkozat alakjában, a mely világot vet a homályos ügyre.

TÁVIRATOK.

Betörő huszárkapitány.

Budapest, szeptember 29. Nagy feltűnést kelt a fővárosban az a betörés, amelyek elkövetésével Eichrodi Mária Alfonz nagyszabeni születésű 41 éves huszárkapitányt gyanúsítja az államrendőrség. Eichrodi ismert alakja volt a fővárosnak, vagyonos családok leányainak udvarolgatótt régebben, mint ismert hozományvadász. Végre is meg nősült és Müller László bécsi optikus gyönyörű leányát, Helénát vette feleségül. A huszárkapitány, aki a Ferencz József lakatanyában teljesített szolgálatot, a múlt évben gyanus manipulációkat folytatott, amelyek miatt vizsgálat is volt ellene, de nem vesztette el rangját, hanem nyugdíjazták. A huszárkapitány ekkor visszavonult és Budán Barna Mária rajztanárnőnél vett ki lakást, ahol szűkös viszonyok közt élt. Három negyed év óta nem fizetett lakbért, sőt házi asszonyától kért utóbb apróbb kölcsönöket. Ma eltűnt a fővárosból, ugyanakkor pedig Barna Mária feljelentést tett ellene betöréses lépésért. A nyugalmazott huszárkapitány ugyanis távollétében feltörte lakását és összes ékszereit pár száz korona készpénzzel együtt ellopta. A betörő ellen a rendőrség köröző levelet adott ki.

Az orosz csár képei.

St. Louis, szeptember 29. A világkiállítás orosz csarnokában Miklós csárnak több festményét, amelyeket kiállított, ismeretlen tettesek összetépték és tönkretették. A kár jelentékeny.

Fia után öngyilkos anyja.

Kolozsvár, szeptember 29. Illés Antal volt telekkönyvi irnok édesanyja afeletti bánatában, hogy öngyilkossá lett fia holttestét a tordai hasadékban tegnap megtalálták, ma eczetsavat ivott és meghalt.

Ki lesz a kolozsvári színház igazgatója?

Kolozsvár, szeptember 29. A hivatalos lapban kihirdették a pályázatot a kolozsvári színházra. Most pályázhat mindenki, akinek 50.000 korona óvadéka van. Pályázó lesz valószínűleg elég. Annyi jelöltet emlegettek az utóbbi időben, hogy kitelik belőlük a kolozsvári színház igazgatója. E fordulat azonban nyilvánvalóvá teszi előttünk, hogy: Böllöny József nem pályázik a színházra; Ditrői Mór egy esztendő szerződésért nem hagyja ott a Vig-színházat. Ellenben megnyílt az út arra, hogy Makó Lajos, Molnár László és Sziklay Kornél között meginduljon a harc a kolozsvári színházért. Ezek bizonyosan pályázni is fognak.

Hetven éves gyilkos.

Kiskunfélegyháza, szeptember 29. Zsikó József csász 3 hónap előtt eltűnt. Sejtették, hogy bűntény áldozata lett. A gyanu Pap Illés 70 éves gazdára irányult, de nem volt taga-

dásával szemben bizonyíték. Ma a földet közt ráakadtak Zsíkó József feloszlásnak indult holttestére. A vizsgálat megállapította, hogy gyilkosság áldozata lett. A gyilkossággal gyanúsított Pap Illés azonban megszökött.

Port-Artur ostroma.

London, szeptember 29. A japánok két napos ostroma sikertelen maradt, bár az oroszok ellenállása nagyon meggyengült.

Peking, szeptember 29. Az orosz követ kérelmet intézett a Port-Arturt ostromló japán vezérhez, Nogi tábornokhoz, hogy a várba orvos és gyógyszereket szállíthasson. Nogi megtagadta a kérelem teljesítését.

Az új orosz hadsereg.

Pétervár, szeptember 29. A mandzsuroszági második hadsereg vezérévé Crippenberget nevezte ki a császár. A sereg célja Kuroki japán hadvezér csapatjának vissza szorítása.

Törvénykezés.

Az álkulosos betörők. Moskovics Izidor derecskei bérő magtárát álkulosos betörők dézsmálták meg június és július havában. A nyomozás során kiderült, hogy Dobrosi Domokos, a felesége és Balog Ida cselédje a tolvajok. A debreczeni törvényszék Dobrosit kilencz, a feleségét nyolcz és Balog Idát hat hónapi börtönre ítélte. Felebbeztek.

Késelésért 4 hónap. Szabó Sándor debreczeni hentestanuló február 12-én Ardi Péter legényt, mert az pofon ütötte, a késével hasba szurta és a kezén súlyosan megsebesítette. A legény sokáig nyomta az ágyat, de felépült. Szabó Sándort a törvényszék súlyos testisértésért 4 havi fogházra és 10 korona pénzbüntetésre ítélte.

Megvert két rendőrt. Nagy legény Szatei József 26 éves debreczeni csavargó, különösen, ha felhuzza a beszédet itál. Június 15-én a szénavásártéren garázdálkodott és az öt rendre intő két rendőrt, Varjas Pétert és Bogáti Mihályt leütötte a görbe botjával. Varjast térdén és czombján, Bogáti homlokán ütötte meg. A főtárgyaláson részegségével védekezett. Hatóság elleni erőszakért 3 havi fogházat és 10 korona pénzbüntetést huztak rá. Felebbezett.

REGÉNY-CSARNOK.

Egy fegyencz története.

[Fordítás francia eredetiből.] 6.

E két ember közt szoros barátság kötődött, mely inkább hasonlított az apa és fiu, mint a testvérek közt levő szeretethez. Albint még majd nem gyermeknek lehetett számítani Klaudius ellenben öreg embernek látszott.

Egy műhelyben dolgoztak, egy szobában lakoztak, ugyanazon udvarban sétáltak és ugyanazon kenyérbe haraptak.

Már beszélünk a műhely igazgatóról. A foglyok gyűlölték ez embert, s hogy engedelmességre kényszerítse őket, gyakran kénytelen volt Klaudiushoz folyamodni, kit mindnyájan szerettek. Midőn valami lármát kellett lecsendesíteni vagy lázadást elnyomni, nem egyszer megtörtént, hogy az igazgató hivatalos tekintélyének a Klaudius tekintélye nyújtott segítséget.

És valóban a foglyok fékezésére és lecsendesítésére Klaudiusnak a szava többet ért mint tíz rendőri szolga. Klaudius az

igazgatónak már sok ilyenféle szolgálatot tett. Ugyanez okból az igazgató — lelkéből gyűlölte. Féltekeny volt e tolvajra. Ez ember Klaudius iránt szíve mélyében titkos gyűlöletet és engesztelhetetlen irigységet táplált, ez a jogszerű fejedelem gyűlölete volt az uralkodó fejedelem ellen: a világi hatalom gyűlölete a szellemi hatalom ellen.

Az ilyféle gyűlöletek a legroszabbak.
[Folytatjuk.]

Legujabb

Női ruhaszövetek

Blouse selymek

Flanellek, Velezek

raktárra érkeztek

Donogán és Somossy

Kunz József és Társa utódai céghez
DEBRECZEN, Kistemplombazár.

Uj kézműáru üzlet.

Szives tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy **Simonffy-utca 2. sz.** (Városi bérház) Váray József fűszerüzlete mellett a mai kor színvonalán álló

KÉZMŰÁRU ÜZLETET

nyitottam. Mint szakember e téren igyekeztem új kézműáru üzletemet olyan kitűnő árukkal felszerelni, a mely a t. közönség igényeit teljes mértékben kielégíteni fogja, amellet olyan összeköttetéseket létesítettem, hogy áruimat **igen mérsékelt árban** szolgálhatom ki. Állandóan nagy raktárt tartok **vászon, damassz, kanavász, chifon, trico árak, ágy- és asztalterítők stb. árakban**, azonkívül nálam van a „**Kristály**” **vászon** egyedüli raktára. Kérem a n. é. közönséget méltóztassék áruim kitűnősége és árui olcsósága felől meggyőződést szerezni.

Tisztelettel

GOLDSTEIN SAMU

Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Uj kézműáru üzlet.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH LTD
Budapest, Váci-körút 63,
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, léhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Képviselet és bizományi raktár: **BÉSZLER és DÁVID** uraknál Debreczen.

A gázkandallóval való fűtés

a legszebb, legbiztosabb és legjobban szabályozható

nem füstöl, nem kormoz, nem szemetel,

nem rontja a levegőt, disziti a lakást,

nem drágább a fatüzelésnél.

Berendezése megrendelhető a légszesz-gyárnál.

Apró hirdetések.

10 szögig 40 fillér, azontul minden szó 2 fillér. A egkisebb hirdetés 40 fillér. Vastag betűkből szedett minden szó 4 fillér.

5 egész 700 hektoliter jókarban lévő bors-hordók megvétele kerestetnek 150 hti.ig. Czim a kiadóban.

Biztos napi keresetbe juthatnak mindazok, kik lapelárusítással foglalkozni akarnak. Jelentkezések a kiadóhivatalban.

Használt üres hordók 50, 100, 400 literig kapható Péterfia 76. sz. alatt az üzletben.

Jó írásu egyén irodai munkákra jutányos áron vállalkozik. Czime a kiadóban.

Fiak, lányok, asszonyok fizetéssel lapelárusításhoz azonnal felvétetnek. Jelentkezni a kiadóhivatalban.

Részletfizetésre kapható mindennemű kézmű áru, férfi és női confection, u. m. vászon, kanavász, chifon, damaszk áru, ág- és asztalterítő, női ruha szövetek, posztó, czibelin, barchetek és flanellek, trico árúk és téli kendők olyan olcsó árban és oly nagy választékban mint sehol e városban. Kényelmes heti vagy havi részletekben fizethető. Legszolidabb kiszolgálás Goldstein Samunál, Simonffy-utca 2. (városi bérház.)

Akar könnyű szerre' biztos napi keresetbe jutni? Adja be czimét vagy jelentkezze maga a kiadóhivatalban, hol minden közelebbit megtud.

Iroda szolgálai állást keres kiszolgált, nős, gyermektelen atiszt. Óvadék képes. Czime a kiadóban.

Gyakorlott tanítónő bármily növendék tanítását elfogadja. Czim a kiadóhivatalban.

Egy 440 koronát jövedelmező ház 2000 koronával megvehető. Czim a kiadóhivatalban.

Éjjeli szolgálatra keresünk egy ügyes 14-16 éves fiút. Bővebb a kiadóhivatalban.

gyémánt **petroleum**
tisztán égő, szag nélküli
soha nem füstöl

1 liter 16 krajczár.

Deutsch Albert és Fia
fűszerkereskedésében, Hatvan u. 9. sz.

Megérkeztek

az őszi és téli idényre
a legújabb

**Női divatkelmek,
Blouse selymek,**

remek kivitelű

**mosó flanelek, velezek
SZABÓ LAJOS FIAI**

Debreczen, Rózsa-tér.

"Cunárd"

Magyar Amerikai hajós társaság meghatalmazottja

SOMOSSY JÓZSEF

kivándorlási irodáját

Hajdu Téglásra helyezte át, hol az önkéntesen Amerikába kivándorlók felvilágosítást díjmentesen nyerhetnek és hajójegyöket megszerezhetnek.

Legközelebbi hajó Fiuméből New-Yorkba 1904. október hó 6-án indul. Hajójegy ára személyenként teljes ellátást bele értve 180 korona.

Bortermelők figyelmébe !!

Tisztelettel tudatom, hogy Deák Ferencz-utcán főnnálló gépműhelyemben új találmányu és szabadalmazott vasszerkezetű és felülnyomásu

borsajtókat és szőlőzúzokat készítek, mely bármelyik külföldi gyártmányt is felülmulja.

A borsajtó fatányérral van ellátva, mustlé a vasrészekkel nem érintkezik, a törköly egy darabban kivehető.

Raktáromban minden nagyságban a legnagyobb választékban, de olcsó árakban kapható.

Szíves pártfogást kérek, tisztelettel

Preizler Mór

műlakatos és gépjavító műhelye.

KOCH TESTVÉREK DEBRECZEN,

PIACZ-UTCZA 51.

CSANAK-HÁZ.

Budapest legnagyobb férfi-, fiu-, leányka- és gyermekruha áruházának debreczeni fióküzlete

A berendezési munkálatok késedelme miatt csak

a napokban

nyílik meg.

Az első nap bevételének tiszta jövedelmét a Debreczen sz. kir. város részére beszerzendő mentő kocsi javára adományozzuk.

De

Egy óra. Negyedóra.

Az

Volt nem volt, mely anny ok nélkü Ha pedig kérdezn: amig a ka nali napo állam szal egyetlen arról a fő ön is, a aranygallé példa arra tek azok kék zubb dulia a volna pél lyikre urá rában tar a faluban nézéssel Hazaszere gosítani a luxus-czil ják a „Di ritkán fo egy nem * E gyar Estile

Védőol

Alig mányos vette a m és már is vérsavójá nyeges er Így holla sze való gyóp neponként vérsavójul összesen tremensbe tünetek á Bro annyira már mag olyan álla zöleg má tettek, s az állatok

Min

Pártol

Czipők és p